

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.783/2016/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke, előadó bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró
Sipőczné dr. Tánczos Rita bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Mester Csaba ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: szolgálati viszony megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.365/2016/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.391/2015/13.

Rendelkező rész

A Kúria a Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.365/2016/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült	384.490
(háromszáznyolcvannégyezer-négyszázkilencven)	forint
felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.	

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes 2002. április 1-től állt az alperessel hivatásos szolgálati viszonyban. 2015-től szolgálatparancsnok beosztásban teljesített szolgálatot. A tiszti beosztáshoz előírt főiskolai diplomát 2012. évben a ... Egyetemen szerezte meg, miután letette az angol középfokú nyelvvizsgát.
- [2] A felperest a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség 2014. január 14-én gyanúsítottként hallgatta ki a gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozójának kötelessége megszegésére irányuló vesztegetés büntette és más bűncselekmény miatt ... és

- társai ellen indított bűnügyben, ahol nevezett nem tett vallomást.
- [3] A Pestvidéki Nyomozó Ügyészség 2014. augusztus 29-én meghozott határozatában a vádemelést két évi időtartamra elhalasztotta. Ennek indokolása azt tartalmazza, hogy a felperes (gyanúsított) úgy szerzett 2011. decemberében angol középfokú szóbeli nyelvvizsga bizonyítványt, hogy részben a vizsgát megelőzően, részben azt követően pénzt fizetett P.A. egy közvetítőjének azért, hogy a vizsga előtt megkapja a laborfeladatok megoldását az..., vagy a vele szerződött gazdálkodó szervezet dolgozójának kötelezettségszegése révén, míg a szóbeli vizsgáján - a tudása tényleges felmérése nélkül - olyan pontszámot adjanak neki, amely szerint megfelelt a nyelvvizsgán. Ezen cselekményével megvalósította a régi Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntettet, vele szemben azonban a vádemelés elhalasztása indokolt az időmúlásra tekintettel. A határozat tartalmazta azt a felhívást, mely szerint, ha a határozat ellen a gyanúsított panasszal él - a nyomozás megszüntetése feltételeinek hiányában - vádemelésnek van helye. A felperes a határozattal szemben nem élt panasszal.
- [4] Az alperes igazgatója 2015. március 25-én kezdeményezte a felperes életvitelének soron kívüli ellenőrzését. A Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) az ellenőrzést számú határozatával azzal fejezte be, hogy a felperes kifogásolható életvitelére a Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) alpontjára figyelemmel megállapítható.
- [5] Az alperes vezetője 2015. június 19-én személyes meghallgatás keretében ismertette a felperessel az NVSZ ellenőrzés megállapításait. E szerint „A Pestvidéki Nyomozó Ügyészség ... számon folytatott büntetőeljárásban vádemelés elhalasztásáról hozott határozatában tényként szerepel, hogy Ön a vizsga követelmények tényleges teljesítése nélkül szerzett nyelvvizsga bizonyítványt, mely cselekményével elkövette a vesztegetés büntettét, amelyet Ön nem vitatott azáltal, hogy a határozat ellen jogorvoslással nem élt. Előzőek alapján az Ön szolgálaton kívüli magatartására, valamint bűncselekményt elkövető személyekkel történő szükségszerű kapcsolattartására tekintettel indokoltá vált az életvitel kifogástalanságának vizsgálata. Az NVSZ által lefolytatott vizsgálat a ... számú határozatában megállapította, hogy a Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) pontja alapján Ön nem felel meg a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátása követelményének.”
- [6] A felperes a meghallgatáson a felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint kijelentette, hogy a megállapításokkal nem ért egyet. A jegyzőkönyv átvételét a felperes aláírta.
- [7] Ezt követően a ...Főigazgatóság főigazgatója 2015. június 24-én kelt parancsával a felperes szolgálati viszonyát 2015. június 26. napjával megszüntette a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 53. § c) pontja, az 56. § (2) bekezdés b) pontja és az 57. § (4) bekezdés b) pontja alapján. Az állományilletékes

parancsnok az NVSZ vizsgálat megállapításait, a meghallgatáson elhangzottakat, és a fegyveres szerv szolgálati érdekét is figyelembe véve döntött arról, hogy a felperes életvitele a Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) pontja alapján kifogásolható.

- [8] A felperes szolgálati panaszában arra hivatkozott, hogy a vádemelés elhalasztásáról szóló ügyészi döntésre tekintettel a bíróság nem állapította meg a bűnösségét, vele szemben a bíróság büntetést nem szabott ki, így esetében nem állnak fenn a Hszt. 37/A. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [9] A felperes szolgálati panasza elutasítását követően előterjesztett keresetében a szolgálati viszonyát megszüntető parancs hatályon kívül helyezését, eredeti beosztásába történő visszahelyezését, valamint az alperes kötelezését kérte elmaradt illetménye megfizetésére.
- [10] Keresetét elsődlegesen a Hszt. 58. § (8) bekezdésének megsértésére alapozta. Hivatkozása szerint a keresettel támadott parancs indokolásából a felmentés valós és okszerű indoka nem tűnik ki világosan a számára. A parancs indokolása mindössze utal az NVSZ vizsgálat megállapításaira, melyet azonban az alperes nem bocsátotta a rendelkezésére. Azzal is érvelt, hogy a vádemelés elhalasztásával szemben ugyan panasszal nem élt, ez azonban nem jelentheti azt, hogy a bűncselekmény elkövetését beismerte. Az ezzel ellentétes jogértelmezés sértené azt az alaptörvényi és büntetőeljárás alapelvet, mely szerint bűncselekmény elkövetése miatt bárkinek a felelősségét megállapítani és emiatt vele szemben büntetést kiszabni egyedül a bíróság jogosult.
- [11] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a felperes felmentését az NVSZ határozata alapozza meg, a felmentő parancs pedig tartalmazza, hogy az abban foglaltakat a felperessel ismertették, abból pedig, hogy a felperes az ügyészség vádemelés elhalasztása tárgyában hozott határozata ellen panasszal nem élt, alperes szerint az a következtetés vonható le, hogy azt tudomásul vette, elfogadta, mintegy beismerve a bűncselekmény elkövetését. Az alperes arra is hivatkozott, hogy a felperes a nyelvvizsga bizonyítvány révén lehetett tiszt, ez is szükséges volt a diplomájához, mely alapján a tiszti rangfokozatot megszerezhetette, a nyelvvizsga bizonyítvány birtokában havi jövedelmének összege emelkedett.

Az elsőfokú ítélet

- [12] A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.391/2015/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és 50.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperes részére.
- [13] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a felmentő parancs indokolásából világosan kitűnnek a felmentés indokának alapjául szolgáló tények és a felmentés okszerűsége. Az alperes a felmentésben konkrétan

megjelölte az annak alapjául szolgáló bizonyítékait, így a 30310-13/638-3/2015. számú NVSZ határozatot, melynek eredményét a felperessel a 2015. június 19-én foganatosított állományilletékes parancsnoki meghallgatáson ismertették. A felperes a perben maga is elismerte, hogy világos és egyértelmű volt számára, hogy a felmentésének mi volt az indoka, a vádelhalasztásról szóló ügyészi határozatban írt tényállást ismerte.

- [14] Mindezek alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróság arra vont le jogi következtetést, hogy a perben az alperes sikeresen tudta bizonyítani, hogy a felperes a keresettel támadott felmentést tartalmazó parancs közlésekor tisztában volt azzal, hogy a felmentéséről rendelkező parancs indokolásában a munkáltató alperes mely NVSZ határozatra hivatkozott. A felperes saját perbeli előadásából is kitűnt, hogy a felmentésének oka érdemét és lényegét tekintve a nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésével kapcsolatos szolgáltatón kívüli magatartása volt.
- [15] Kifejtett jogi álláspontja szerint a kifogástalan életvitel a Hszt. 3. §-ában rögzített különleges közszolgálati jellegre, valamint az NVSZ határozatában is hivatkozott Hivatás Etikai Kódex IV.3., V. pontjára is tekintettel nem azonosítható a büntetlen előélettel. Ebből következően abban az esetben, ha az érintett személy bűnösségét büntető bíróság nem állapította meg, illetve nem szabott ki olyan büntetést, amelyhez a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények társulnak, az még nem jelenti a kifogástalan életvitel megvalósulását. Miután a felperes munkaköri tevékenysége miatt a társadalom részéről vele szemben magasabbak az erkölcsi követelmények, illetve a közbizalomnak történő megfeleléshez szükséges a fedhetetlensége, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az, akivel szemben bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerült és emiatt büntetőeljárás is indul, kifogástalan életvitelűnek nem minősül. Ezért a felperesnek mindent el kellett volna követnie annak érdekében, hogy a vádelhalasztásról szóló ügyészségi határozatban írt bűncselekmény elkövetésének gyanúja alól tisztázza magát, melynek egyetlen eszköze lett volna, ha az ügyészségi határozattal szemben panaszt terjesztett volna elő.
- [16] Az elsőfokú ítélet indokolása kitért arra is, hogy a Hszt. 149. § (3) bekezdésére, valamint a 11/2006.(III.14.) BM rendelet 41. §-ára való alperesi hivatkozás jogilag nem volt releváns, mivel alperesi munkáltató eljárására a Hszt. 37/C. § (2) bekezdés c) pontja és (4) bekezdése volt az irányadó.

A jogerős ítélet

- [17] A felperes fellebbezése folytán eljáró Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.365/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest 25.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperes részére.
- [18] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, mely szerint a felmentés indokolása megfelel a világosság törvényi követelményének, amennyiben az abban megjelölt jegyzőkönyvre vagy

más iratra történt hivatkozás alapján a felmentés oka az érintett számára pontosan beazonosítható.

- [19] A másodfokú bíróság szerint a kifogásolható életvitel megítélése szempontjából annak van jelentősége, hogy a felperes az ügyészség határozatában megállapított tényállásban foglaltak megtörténtét nem vitatta, egyetlen alkalommal sem kifogásolta, az a mód pedig, ahogyan ezen tényállás szerint a nyelvvizsga bizonyítványt megszerezte, a kifogásolható életvitel körében a felperes terhére értékelendő az esetleges büntetőjogi felelősségtől, illetve annak megállapításától függetlenül.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [20] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helyt adó határozat hozatalát, másodlagosan az első fokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását kérte. Jogszabálysértésként a Hszt. 56. § (8) bekezdése, 37/B. § (3) bekezdése, 56. § (2) bekezdés ba) pontja, valamint az Alaptörvény XXVIII. Cikk (2) bekezdését jelölte meg.
- [21] Érvelése szerint a keresetben sérelmezett alperesi parancsból a felmentés valós és okszerű indoka - az eljáró bíróságok döntéseiben foglaltak ellenére - nem tűnik ki, ugyanis az nem tartalmazza azokat a konkrét tényeket és körülményeket, amelyekre a munkáltatói jogkör gyakorlója a felmentését alapította, még összefoglalóan sem. Vitatta, hogy az NVSZ határozatra, valamint a meghallgatására vonatkozó utalás elegendő lenne arra, hogy a felmentésből annak világos, okszerű és valós volta kitűnjön. A szolgálati viszonyt megszüntető parancs nem tartalmaz a tekintetében semmilyen indokolást, hogy miért nem felel meg a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátásának követelményének.
- [22] A jogerős ítélet nem fogadta el azt az alperesi érvelést, mely szerint azzal, hogy a vádemelés elhalasztása tekintetében hozott határozattal szemben panasszal nem élt, azzal a bűncselekmény elkövetését beismerte volna. Ezért nem lehet helytálló az indokolásban foglalt valóságára levont jogkövetkeztetés.
- [23] A felperes szerint a felmentésének indokolása azért nem felel meg a valóság követelményének, mert a büntetőeljárás során beismerő vallomást nem tett, bűncselekmény elkövetésekor nem érték tetten, a vádemelés elhalasztására, mint intézkedésre vonatkozó ügyészi határozat nem minősül érdemi döntésnek, a terhére bűncselekmény elkövetését megállapító - bűnösségét kimondó - érdemi határozat nem született.
- [24] A felperes sérelmezte, hogy az NVSZ határozata és az eljáró bíróságok is a kifogásolható életvitel megállapításának alapjául azt fogadták el, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanújára adott okot. Ezen körülmény értékelése azonban nem felel meg a Hszt. 37/B. § (3) bekezdésében foglaltaknak. Az NVSZ határozata maga sem jelölt meg a felperes tekintetében egyetlen olyan egyéb (jövedelmi,

családi, lakókörnyezeti) körülményt, amelynek okán a kifogásolható életvitel megállapítható lenne, így a Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontját sértve annak ellenére állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperes jogszabályszerűen szüntette meg a szolgálati viszonyát, hogy annak jogszabályi feltételei fennálltak volna.

- [25] Minthogy a jogerős ítélet a felperes terhére a nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésének az ügyészségi határozatban leírt módját róta, úgy lényegében a vesztegetés büntetnének tárgyi súlyát értékelte a felperes terhére, ekként a támadott ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. Cikk (2) bekezdésében foglaltakat, amely akként rendelkezik, hogy „Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg”.
- [26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Érvelése szerint a felmondásban az NVSZ határozata szám szerint megjelölésre került, a hivatkozott felperesi meghallgatáson a felperessel ismertették annak indokát, így az ezen meghallgatásra történt utalás elegendő a felmentésre vonatkozó „okszerűség, világosság, valóságosság” jogszabályi követelményének. A felperes szolgálati jogviszonyának megszüntetésére nem a bűncselekmény elkövetése, vagy annak gyanúja miatt került sor, hanem a felperesnek a nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésével kapcsolatos eljárása, tevékenysége okán, mely magatartás, mint kifogásolható életvitel került megállapításra. S a magatartás tényállásának elemeit a büntetőeljárásban maga a felperes egyszer sem vitatta. Ellenkező esetben a büntetőeljárást folytatni kellett volna. A felmentés oka körében a parancs nem is hivatkozott a bűncselekmény elkövetésének a bíróság általi megállapítására, hanem kizárólag az 1996. évi XLIII. törvény 37/B. § (3) c) pontjára.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [28] Az eljáró bíróságok a megállapított tényállás alapján helytálló jogkövetkeztetést vontak le, jogszabálysértés nélkül fogadták el, hogy a felperes szolgálati viszonyát megszüntető parancs azáltal, hogy összefoglaló indokolást tartalmaz és annak alátámasztásaként utal a felperes előtt ismertetett, valamint a felperessel közölt iratokban foglaltakra, megfelel a Hszt. 56. § (8) bekezdésében előírt világos indokolás követelményének.
- [29] A felmentés indokának valóságát és okszerűségét a felperes által panasszal nem támadott ügyészségi határozatban foglalt tényállás pedig egymagában bizonyítja.
- [30] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletének indokolása helytállóan utalt az irányadó bírói gyakorlatra, mely szerint a felmondás indokának nem kell feltétlenül részletezőnek lennie, elegendő az összefoglalóan megjelölt indok, ha abból a munkavállaló számára egyértelmű és világos, hogy miért került sor a felmondásra,

miért nem tart igényt a munkáltató a munkájára (MK 95. számú állásfoglalás). A bírói gyakorlat szerint világos a munkavállaló által ismert, előzőleg felvett jegyzőkönyvre vagy más iratra való pusztán hivatkozás is, amennyiben az általa is aláírt jegyzőkönyvből, illetve korábban megismert iratból a felmondás indoka a munkavállaló számára egyértelműen ismert volt, egyértelműen kiderült (BH 2004.51.).

- [31] E körben jogszabálysértés nélkül került az eljáró bíróságok által értékelésre, hogy a felperes meghallgatásakor az állományilletékes parancsnok közölte az NVSZ határozat megállapításait. A felperes meghallgatásáról készült, a felperes által aláírásával igazoltan átvett, tehát szabályszerűen közölt jegyzőkönyv, mint írásbeli okirat maga is megismételte az NVSZ határozat indokolásának lényegét, így az ügyészség vádemelés elhalasztásáról szóló határozatban rögzített tényállást, megjelölte, hogy a felperes azzal szemben jogorvoslattal nem élt és ezen szolgálaton kívüli magatartása, valamint bűncselekményt elkövető személyekkel történő szükségszerű kapcsolatára tekintettel nem felel meg a szolgálat törvényes és befolyástól mentes ellátása követelményeinek.
- [32] A felmentő parancs indokolása - amely utalást tartalmaz az NVSZ vizsgálat megállapításaira és a meghallgatáson elhangzottakra - a felperesi érveléssel szemben tartalmazza azokat konkrét tényeket és körülményeket, amelyekre az alperes a felmentést alapította.
- [33] A perben még irányadó korábbi Hszt. 56. §-a kötött, szigorúan szabályozott felmentési indokolást ír elő. Az (1) bekezdés tartalmazza a lehetséges, a (2) bekezdés a kötelező felmentés eseteit.
- [34] A Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja kötelező felmentési okként szabályozza, ha a hivatásos állomány tagja hivatásos szolgálatra azért vált alkalmatlanná, mert nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének. A hivatásos szolgálatra alkalmatlanná válás miatti felmentésre jogerős, a Hszt. 37/B. § (3) bekezdés b) pontja szerinti büntetőítélet vagy a kifogástalan életvitel ellenőrzésének befejezéséről szóló indokolt határozatot követően az állományilletékes parancsnok döntése alapján (Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) pontja) kerülhet sor. Előbbi esetben az állományilletékes parancsnok - az életvitel elbírálása nélkül - a jogerős ítélet jogerőre emelkedésének napjára visszamenőleg haladéktalanul intézkedik a szolgálati viszony megszüntetéséről, míg NVSZ ellenőrzés eredménye alapján a lefolytatott vizsgálat megállapításai és az érintett meghallgatása alapján, valamint a szolgálati érdek figyelembevételével mellett az állományilletékes parancsnok határoz arról, hogy fennáll-e a felmentés kötelező esete.
- [35] A kifogástalan életvitel ellenőrzése tekintetében a Hszt. nem ír elő objektív és szubjektív határidőt a vizsgálat megindítására, a jogviszony fennállása alatt soron kívül akkor kell intézkedni, ha az ellenőrzés kezdeményezésére jogosult tudomására jutott adatokból a kifogásolható életvitelre alapos okkal lehet következtetni.

- [36] A Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) pontja értelmében az életvitel nem kifogástalan, ha a hivatásos állomány tagja nem felel meg - különös tekintettel a szolgálaton kívüli magatartására, családi és lakókörnyezeti kapcsolataira, anyagi, jövedelmi viszonyaira, valamint a bűncselekményt elkövető vagy azzal gyanúsítható személyekkel fenntartott kapcsolatára - a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátása követelményének. E rendelkezés megfogalmazásából következően különös tekintettel a szolgálaton kívüli magatartás értékelhető, de mivel a felsorolás csupán példálózó felsorolást jelent, nem zárható ki a szolgálati viszonyal összefüggő - fegyelemsértésnek nem minősülő, de kifogás alá eső, etikai szabályokat súlyosan sértő - magatartások értékelése sem. A kötött felmentési indokolás miatt ez a felmentési ok az egyetlen, melynek keretében értékelhetőek a hivatásos állomány tagjának olyan kifogásolt magatartásai és mulasztásai is, melyek a munkáltató oldalán megalapozottan bizalomvesztéshez vezethettek.
- [37] Az NVSZ határozat azt jogellenesen tartalmazza, hogy a felperes bűncselekmény elkövetését mintegy beismerte, amely megállapítás a 11/2006.(III.14.) BM rendelet 41. § (1) bekezdésének téves alkalmazásán alapul, mert a felperes felmentésére a Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont, ba) alpontja alapján nem azért került sor, mert vele szemben büntetőeljárás indult. E körben az eljáró bíróságok megállapítása helytálló, ez a megállapítás azonban nem jelenti azt, hogy a felmentés jogellenes, hiszen az NVSZ határozatának nem csak ez a téves következtetés volt az indoka.
- [38] A kifogástalan életvitel soron kívüli ellenőrzésének elrendelésére a vádemelés elhalasztásáról szóló határozatban foglalt tényszerű megállapítások adtak alapot azért, mert a felperes a jogorvoslati lehetősége ellenére nem hárította el a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a terhére megállapítottakat. Az ügyészség határozatának indokolásában foglaltak több, mint a megalapozott gyanú fennállta. E határozat indokolásában rögzítettek alapján jogsértés nélkül lehet következtetni arra, hogy a felperes bűncselekménnyel gyanúsítható személlyel tartott fenn kapcsolatot, jogellenesen szerzett középfokú nyelvvizsgát és az irányadó tényállás szerint ezt a nyelvvizsga bizonyítványt az alperesnél felhasználta, a középfokú nyelvvizsga bizonyítvány felhasználása számára az alperesnél fennállt jogviszonya alapján tisztii kinevezést és folyamatos anyagi előnyt jelentett. Nem vitatott tény, hogy az ügyészség határozatában foglalt megállapításokat a felperes tudomásul vette, saját - bármilyen megfontolásból meghozott - döntése következményeként az ügyben bűncselekmény hiányában nyomozást megszüntető vagy felmentő határozat nem született és a jövőben sem születhet. Akivel szemben pedig ilyen nem vitatott tények kerülnek ügyészségi határozatban megállapításra, okszerűen megállapítható, hogy nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének (EBH. 2017.M.11.). Azzal, hogy a felperes lemondott a vádemelés elhalasztásáról szóló

határozat elleni panasz lehetőségéről, már nincs lehetősége a vele szemben megfogalmazott gyanú elhárítására, amely körülmény kihat a hivatásos szolgálati viszonyára, így annak munkajogi következményei alól nem mentesülhet arra hivatkozva, hogy bűnösségét bíróság jogerősen nem állapította meg.

- [39] Az Emberi Jogok Európai Bírósága az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló 1993. évi XXI. törvénnyel kihirdetett Egyezmény 6. cikk (2) bekezdésével kapcsolatban azt többször kimondta, hogy az ártatlanság vélelmének elvét sérti, ha bűncselekménnyel vádolt személyt érintő bírói határozat vagy hatósági nyilatkozat azt a véleményt tükrözi, hogy bűnös, mielőtt a törvény rendelkezésének megfelelően bűnösnek bizonyult volna. Ugyanakkor különbséget kell tenni azon megnyilvánulások között, amelyek szerint az érintett személy bűnös, és azok között, amelyek pusztán a gyanú meglétére utalnak [Garycki vs Lengyelország, (14348/02.), 2007. február 6., (66-70.) bekezdések].
- [40] Az Alkotmánybíróság 3087/2016.(V.2.) AB határozatában azt vizsgálta, hogy az ártatlanság vélelmét sérti-e az a bírói jogértelmezés, amely jogszerűnek minősíti egy munkavállaló munkaviszonyának rendkívüli felmondással való megszüntetését olyan esetben, amelyben a felmondás a munkavállaló általi szándékos bűncselekmény elkövetését megállapító, nem jogerős elsőfokú büntetőjogi ítéletből megismert, a munkavállaló elkövetési magatartását leíró tényállási elemeken alapszik. (34). Az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az ártatlanság vélelmének érvényesülését nem sértette az a bírói jogértelmezés, mely szerint a jogviszony megszüntetését önmagában ez a nem jogerős határozatban megállapított tényállás is megalapozhatta. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépését követően a 3243/2014.(X.3.) AB határozatban általános érvénnyel megállapította, hogy „a bizalomvesztés sokkal szélesebb körben és más kontextusban érvényesül, mint a büntetőjogi felelősség kimondása, és a bizalomvesztés a felelősség megállapításával nincs is közvetlen összefüggésben, hiszen a bizalomvesztés nem a bűnösséghez kapcsolódó büntetőjogi fogalom. A bizalomvesztés nem a bűnösséget kimondó ítélet egyenes következménye, mint ahogy a bizalom helyreállítása sem következik egy felmentő ítéletből.” (indokolás 32.). Hasonlóan foglalt állást az Alkotmánybíróság a 3243/2014.(X.3.) AB határozatában (indokolás 29-31.).
- [41] A Be. 222. §-ához fűzött Kommentár szerint a gyanúsított panasszal élhet a vádemelés elhalasztása miatt, ekkor az ügyész kötelezően vádat emel. Ezen jogorvoslati lehetőség biztosítja, hogy a bíróság által bűnösnek nem nyilvánított személy részére - az ártatlanság vélelmét sértve - ne lehessen bűncselekmény elkövetése miatti kötelezettségeket meghatározni akarata ellenére. Abban az esetben ugyanis, amikor a vádemelés elhalasztásának tartalma eredményesen telt el, a terhelt kötelezhető például a bűnügyi költségek viselésére, tehát a vádemelés elhalasztása akkor is járhat büntetőjogi következményekkel, ha eredményesen telt el. Mindezekre

tekintettel helytálló az eljáró bíróságok jogi álláspontja, mely szerint a kifogástalan életvitel nem azonosítható a büntetlen előélettel. Ha valakinek a bűnösségét büntetőbíróság nem állapította meg, illetve nem szabott ki olyan súlyú büntetést, amelyhez a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények kapcsolódnak, az még nem jelenti a kifogástalanságot.

- [42] A Hszt. 3. § (1) bekezdése szerint a szolgálati viszony az állami és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő, e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kötelezettségek terhelik és jogosultságok illetik meg. A fegyveres szerv hivatásos állományának tagja a Hszt. 30/A. § (1) bekezdése alapján a Magyar Rendvédelmi Kar tagja, ezért meg kell felelnie a MRK Rendvédelmi Hivatás Etikai Kódexben és Etikai Eljárási Szabályzatban foglaltaknak. A Hszt. 70/B. § (1) bekezdése és az előbbieken megjelölt szabályzat is alapvető szinten rögzíti - többek között - a tisztességet, a korrupció elutasítását és üldözését. A szabályzat rendelkezik arról is - többek között - az MRK tagjai törekedjenek arra, hogy életvitelük alkalmas legyen a környezetük tiszteletére és megbecsülésére, ne adjanak okot tisztességükben való kételkedésre, a polgárok rosszallására.
- [43] Mindezekre tekintettel az alperes jogszabálysértés nélkül vont le következtetést arra, hogy a felperes nem felel meg a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátása követelményének, ennek megfelelően szolgálati viszonyának megszüntetése jogszerű volt. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján - az indokolás kiegészítésével - hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [44] Ügyészégi határozatba foglalt nem vitatott tényyszerű megállapítások okszerűen alapot adhatnak arra a következtetésre, hogy a hivatásos állomány tagja nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének. Azzal, hogy a felperes lemondott a vádemelés elhalasztásáról szóló határozat elleni panasz lehetőségéről, már nincs lehetősége a vele szemben megfogalmazott gyanú elhárítására, amely körülmény kihat a hivatásos szolgálati viszonyára, így annak munkajogi következményei alól nem mentesülhet arra hivatkozva, hogy bűnösségét bíróság jogerősen nem állapította meg.

Záró rész

- [45] A pernyertes alperesnek költségigénye nem volt, ezért arról határozni nem kellett.
- [46] A másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a értelmében az állam viseli.
- [47] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 71. § 1) pontja zárja ki.
- [48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperes kérelmére a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2017. június 14.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné
dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző